

**ТЪРНОВСКА
КНИЖОВНА ШКОЛА**

5

ТЪРНОВСКА КНИЖОВНА ШКОЛА

5

**Посвещава се на паметта
на проф. д-р Пеньо Русев**

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
ИНСТИТУТ ЗА БАЛКАНИСТИКА
ПРИ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ПАМЕТНИЦИ. ПОЕТИКА. ИСТОРИОГРАФИЯ

Пети международен симпозиум
Велико Търново, 6-8 септември
1989 г.

УНИВЕРСИТЕТСКО ИЗДАТЕЛСТВО "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
ВЕЛИКО ТЪРНОВО

1994

31
KB51 + B114
T 96

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

проф. д-р Георги Данчев (гл. редактор)

проф. к.ф.н. Ангел Давидов

проф. Василка Тъпкова-Заимова

проф. д-р Йордан Андреев

доц. к.ф.н. Иван Харалампиев

доц. к.ф.н. Димитър Кенанов (секретар)

70652

УНЕСКО, БИБЛИОТЕКА - В. Търново

Изм. №

5349/94

© Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"
© Институт за балканистика при БАН

ISBN 954 524 090 – 3

ПРИВЕТСТВЕНО СЛОВО НА ПРОФ. Д-Р ГЕОРГИ ДАНЧЕВ; Ректор на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“

Уважаеми колеги,

За пети път богатата научна проблематика на Търновската книжовна школа – този интересен феномен в живота на българите през средновековието – събира в старата столица на България учени от различни страни. За пети път Великотърновският университет „Св. св. Кирил и Методий“, съвместно с Института по балканистика при Българската академия на науките организират поредния международен симпозиум, посветен на проблематика, свързана с школата на последния търновски патриарх – Евтимий.

По време на своето четвъртвековно съществуване, Великотърновският университет е бил десетки пъти домакин, организатор и съорганизатор на различни научни форуми от международен, национален и регионален характер. Неговите прояви като значителен учебен и научен център отдавна го наредиха между най-авторитетните висши учебни заведения в България. Сред различните научни форуми, провеждани тук, с най-голяма популярност се ползват у нас и в чужбина Международните симпозиуми, посветени на Търновската книжовна школа.

Интересът на българските и чуждестранните учени към проблематиката на тези симпозиуми не намалява и – надяваме се – няма да намалее и в бъдеще. Досега, на отминалите 4 симпозиума, са изнесени около 200 научни доклада и съобщения, съдържащи ценни приноси и моменти. Твърде много специалисти се отзоваха и на поканата за участие в петия симпозиум. В програмата му са включени около 80 доклада на учени с различни интереси от България, Гърция, Румъния, Италия, Съветския съюз, Полша, Германската демократична република, Германската федерална република. В сравнение с досегашните четири симпозиума този е удостоен с най-многобройно участие.

Докладите и научните съобщения от 4-те досега проведени

международни симпозиума намериха място в 4 солидни сборника, издадени под наслов „Търновска книжовна школа“. Това са авторитетни колективни научни трудове, заели достойно място в съвременната европейска медиевистика.

Първият международен симпозиум беше проведен през есента на 1971 г. по случай 600 години от създаването на Търновската книжовна школа, основана от завърналия се в 1371 г. от Атонската Света гора монах Евтимий – бъдещия български патриарх. По едно щастливо съвпадение през същата есен (по време на симпозиума) тогавашният Висш педагогически институт „Братя Кирил и Методий“ беше преустроен с държавен указ във Великотърновски университет „Кирил и Методий“. На последното заседание на I-я симпозиум беше взето решение той да се провежда периодично през 4 – 5 години.

В изпълнение на това решение през месец май 1976 г. беше проведен *вторият симпозиум* на тема: „Ученици и последователи на Евтимий Търновски“. Той показва, че научните дирения върху тази обществено значима проблематика продължават с успех.

Третият международен симпозиум, проведен през м. ноември 1980 г., насочи усилията на учените към книжовното наследство на най-талантливия ученик на създателя на школата – Григорий Цамблак. В докладите и научните съобщения бяха направени ценни приноси в изучаване на богатото книжовно наследство и дейността на талантливия старобългарски писател.

Четвъртият симпозиум, проведен през 1985 г., беше посветен на „Културното развитие на Българската държава – края на XII – XIV век“. Той съвпадна с юбилейното честване на 800-годишнината от победоносното въстание на Асен и Петър, довело до възстановяване на независимостта на България и провъзгласяване на Търновград за столица на Втората българска държава.

Петият международен симпозиум „Търновска книжовна школа“, който днес откриваме, има по-широка тематика. Посветен е на паметниците, поетиката и историографията, свързани с школата и времето на Патриарх Евтимий. Както вече изтъкнах, тази тематика привлече вниманието и интереса на много български и чуждестранни учени – литературоведи, езиковеди, археолози, историци, философи и изкуствоведи. Предполагам, че докладите им ще бъдат не само интригуващи с формулировките си, но ще съдържат и научни приноси в съответната област.

Надявам се, че по време на заседанията на четирите секции („Литературознание“, „Езикознание“, „История и археология“ и „Културна история и изкуствознание“) ще се разгорят дискусии, които няма да прекратят прага на толерантността при научния спор.

Като откривам Петия международен симпозиум „Търновска книжовна школа“, бих искал да пожелаая на всички участници в него – високи успехи при обективното изясняване на научните истини. Тези истини са ни нужни, за да можем въз основа на дълбокото и вярно познание за миналото да осмислим настоящето и бъдещето.

Пожелавам на всички и приятно пребиваване на древната, гостоприемна великотърновска земя.